

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Impius Infelix

Texier, Claude

Augustae Vindelicorum [u.a.], 1695

Duabus item rationibus frequentibus. 2. Vera Pœnitentia sine prævia dispositione in horâ mortis fieri nequit, cùm sit difficillima, impediatur ab hostibus potentissimis, ejúsque peccator nullum ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45950](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45950)

An non piissimum etiam est monitum optimi nostri Magistri, caventis nobis in Evangelio, simulque jubentis orare. *Nè fiat fuga nostra in hyeme vel sabbatho*, tunc Matt. 24, 20°
nimirum, cum occasio fugiendi minus accommoda, viæ admodum difficiles, dies breviores sunt? id est, juxta communem interpretum expositionem vult Christus, ne expectemus ultinam vitæ nostræ ætatem, extremam senectutem, nec tempus, quo sibi de quiete prospiciendum, quod est mortis; si à peccato hîc nos abstrahere, iram Dei adhuc effugere volumus. *Orate, ut non fiat fuga vestra in hyeme vel sabbatho.*

Jacto Fundamento tam solido per ipsum lapidem angularem, id est stabilitâ doctrinâ per autoritatem Divinam Christi Jesu, tam Ecclesiæ, quàm sanctorum, æquè facilitè vos convincere possumus per rationem.

Sensus sanus & experientia nos instruunt ad consequendum finem alicujus ex natura sua difficillimi negotii, cui remotam interponunt, idque impedire tentant hostes numerosi & potentes, de quo nullam habemus notitiam vel usum, nec unquam alias fuit pertractatum, necessarium esse studium & præparationem, alioquin successum felicem minimè sperandum esse. Atqui secundum commune sapientum omnium dictamen res est difficilima, bene mori; momentum est, à quo dependent universa, in quo cuncti hostes salutis ex tremas exerunt vires. nosque undique omnibus artibus, & omni possibili violentia aggrediuntur; denique negotium est, nunquam à nobis antehac peractum, siquidem non bina vice mori possumus. Hæc itaque ars artium bene sc. moriendi opus habet prolixo studio, multâ præparatione; consequenter, queunque non horret subire mortem citra

Qq 2

præ-

præviam, seriámque dispositionem, nec aliquem in hanc finem adhibet conatum, justam movet aliis suspicionem, ne infelicitè suo fato occubuerit, timendi.

Pro meliori declaratione præsentis discursûs, observetis cum S. Ambrosio, bestias inter hominésque istam intercedere differentiam, quod priores ducantur ab auctore naturæ, supplente defectum usûs rationis, in suis operationibus, easque uniformiter instituunt cum tali perfectione pro prima, quali pro ultima vice: avis ex. gr. prima statim vice nidum suum perfectè novit construere. Sed homo recepto à Deo rationis usu, vi cujus est scientiæ capax, se per usum & praxin successivè perficit; unde provenit, quòd omnes artes assignatum sibi tempus habeant, quo perdisci queant. Quantumvis præcellentè polleat ingenio & inclinatione ad pingendum v. g. juvenis hic pictor, qui prima in pictoria arte Fundamenta ponit; istamen non nisi telam cum suis coloribus maculabit; si mox ab initio nobile quoddam opus perficere, præsumat.

Quare ergo advertit idem S. Ambrosius, artes humiliores & faciliores studio indigeant & continua praxi, nihilominùs pauci reperiantur, qui earum notitiâ præstantes emineant; vos autem unico pene momento perdiscere velitis artem bene moriendi, quam sancti vix apprehendere se posse metuunt etiam post adhibitum totius vitæ studium? *Egregia res est, mortem condiscere.* O quàm res est magna & ardua, exclamat Seneca, quam rectè discere est ipsum bene mori, cujus scientiam non priùs quam usum capimus. *Semper discendum est, quod an sciamus, experiri non possumus,*

In me

In me, aiebat Romanorum sapientissimus ore cujusdam sophistæ, non aliam agnosco erga vitam obligationem, nisi, quòd suppeditarit mihi media, discendi artem bene moriendi.

Dicitur omninò Christianum. Verum est, quòd, cum præcipua Dei intentio, cum qua nos in hunc mundum introducit, sit, ut ex inde nos deducat, denique ad fruitionem felicitatis æternæ perducatur, unica nostra cura, & continua occupatio esse debeat, adinveniendi medium, quo finem istius itineris felicem sortiamur, unde bona & mala fors pendet æternitatis. Ecce totum & omne Sanctorum negotium moriendi diebus singulis, ut semel bene moriantur, sicut oportet. *Quotidie morimur.* 1. Cor. 15. 31.

Quidnam obsecro, Christus Dominus in suo Evangelio toties nobis inculcat, quàm assiduum hoc studium, continuam ad mortis luctam præparationem? An non omnes id exprimunt admirandæ ipsius parabolæ, loquentes de servis illis incessanti cura vigilias agentibus, ne inopino domini sui adventu præveniantur? *Et vos similes hominibus expectantibus dominum suum.* Luc. 12. 36.

De Virginibus prudentibus lampades accensas gestantibus, semper in occursum appropinquantis sponsi promptis & paratis? Conclusio omnium harum parollarum consistit in monitorio isto notabili epiphonemate: *Videte, vigilate & orate, nescitis enim, quando tempus sit:* Marc. 13. 33. quia hora est incerta.

Non legimus, quòd Christus unquam docuerit: *disponite vos, quando mors ventura est, sed, estote parati,* Luc. 18. 40. *quia, quâ horâ non putatis, Filius hominis veniet.* Nemo potest esse paratus, qui prius se non præparavit, nec tempus se præparandi coincidit cum tempore, quo jam pa-

ratus aliquis esse debet: in exemplo. Istud non est tempus disponendi ædæs, quæque in suo collocandi statu, indigesta in ordinem redigendi, cum dominus jam pulsavit fores, sibi que aperiri præcepit. Quando autem sit tempus illud, quo Deus nostras pulsat fores, indicat S.

S. Grog. hom. 13. in Evang. Gregorius Magnus: *Pulsat Dominus, cum jam per aegritudinis molestias mortem vicinam esse designat.*

Considerate anxietates virginum fatuarum, earum cursus & recursus, obtestationes: *Date nobis de oleo vestro.*

Quamquam illæ non parum essent afflictæ, ac singularem erga sponsum contestatæ affectionem, repulsam nihilominus sunt passæ, & audire coguntur triste illud nuntium: *Nescio vos*, utpote non paratas debito tempore.

Hoc ipsum pluribus peccatoribus evenit ad mortis januam constitutis. Ah! suspirant illi, quam vehementer doleo, me tali non meliori modo vitam duxisse; O Deus! quibus rebus totam meam impendi vitam, quid cogitavi, quando de morte non cogitavi? deinde confugient ad Sacratissimam Virginem & Sanctos Dei, supplicabunt: *date nobis de oleo vestro.* Petitio quidem bona, sed tero nimium facta.

Neminem quidem judicare velim, non tamen asserere pertimesco, quòd, cum iudicio sapientium, æquè gentilium ac Christianorum, imò etiam auctore Christo, qui est prima veritas, ars moriendi opus habeat multo & magno studio, singulari & insigni dispositione: omnis homo, qui per vitæ suæ decursum ad ejus terminum se non reflexit, qualem cunque superveniente isto conatum ostendat, valde probabiliter in negotio tam arduo exitum infauftum sit sortiturus.

Addite

Addite; si vobis placet, res quasdam tales ex natura esse, ut perfici nequeant sine prævia quadam dispositione, ex. gr. prærequiritur navis conducta, electus peritus navarchus, facta item esse provisio de biscœctis, panibus aliòve alimento, antequàm explicentur vela, & navis in mare de jiciatur, alioquin stultè ageret, qui diceret; tempestate ingruente conducemus bonum navis rectorem, consumptis alimentis imminente famis necessitate navigium mittemus ad littus, transverturi provisionem necessariam.

Antequàm castellum aliquis ab hostibus tueri præsumat, locus ipse suis fortalitiis cinctus, armis & alimentis sit copiosè instructus, necesse est; velle hæc omnia prorogare in adventum hostium, cùm hostiles machinæ jam admoveri incipiunt, est certam loci ruinam, sui que confusionem expectare.

Vele inire rationes admodùm graves & oppidò intricatas, unde tamen stabilitas aut destructio integræ alicujus familiæ dependet, priusquàm data & accepta ordinatè in computum sint deducta, idem est ac suæ causæ, suæque salutis adversarium agere.

Jam quæro, quid mors est aliud, nisi juxta Scripturam navigatio plena periculis, angustis limitibus arctatum mare seu fretum, per quod transeundum nobis ad portum felicitatis æternæ in medio tempestatum & turbium procellas concitantium horrendas, quas Divinus nobis Spiritus prælagisse visus? *Cùm irruerit super vos repentina calamitas, & interitus quasi tempestas ingruerit.*

PRCV. I. 27.

Quid est aliud, quàm munimentum, ubi moriturus peccator se videt per arma Justitiæ Dei urgeri, à dæmonibus infestari, tot inimicis, quot peccatis circum-

federi,

Luc. 19. 43. federi, quæ patravit: *Venient dies in te, & circumdabunt te inimici tui vallo.*

Est redditiõ rationis exactissimæ, quam fieri erit possibile; siquidem respondere nos oportet coram Deo omniscio de omni oculorum nostrorum obtutu, uti etiam de minimo verbo otioso. *Redde rationem villicationis tuæ.*

Cur itaque non dicere ausim, quod minimè aliàs improbabile, aut de quo nullus obstupescere deberet, si denuntiarem, ex centum millibus, qui dicto modo alto mari se crediderint, qui arcis obsidionem sustinere præsumperint, aut rationem redere tentârint sine præmissa dispositione, vix unum fore, qui non esset periturus. Quare nunc videatur ad eò alienum, si Doctõri Maximo D. Hieronymo subscribam sentienti, quòd ex centum millibus in malo radicatis peccatoribus, sine præviis ad mortem subeundam dispositionibus aut cogitationibus, etiamsi in ipso motis articulo conatum quendam adhibere videantur, vix unus sit reperiendus, qui non esset condemnandus?

Deut. 32. 7. 28. 29. *Gens absque consilio est, & sine prudentia; utinam saperent, & inteligerent, ac novissima providerent.* O generatio peccatorum maledicta, quandònam è veterno evigilabis ut saniora sentias & amplectaris, an tui ultimi finis non ulterius recordaberis? nunquid permissum mihi erit, in meum substituere locum perfectissimam Zelosorum prædicatorum ideam, vocem, inquam, quæ nemini adulari novit, Domini, videlicet, D. Joannem Baptistam: *Genimina viperarum, quis offendit vobis fugere à ventura ira, capitibus vestris jam jam imminente? Vana est & fallax spes, quæ specie longioris vitæ vos lactat & persuadet de die in diem procrastinare conversionem vestram:*
brachium

Isa. 3. 8.

brachium Dei vindicis ad vos percutiendos jam est liberatum, securis insensibiliter incidit illarum infructuosarum arborum radicem: ne fiduciam concipiatis in pœnitentia sub mortis hora primum instituenda, sed nunc in præsentia. *facite fructus dignos pœnitentia.* Antequam Dominus ipse adveniat, seque vobis coram exhibeat, præparate vias eius permutationem morum & reformationem vitæ vestræ: *parate viam Domini:* ad cœlum erigite corda vestra, dum tempus habetis, corrigite perversos habitus vestros & inordinatos passionum motus componite: *rectas facite semitas ejus.*

Ibidem. v. 4.

Ibidem. v. 4.

Illis, qui ad imitationem impii reuertentur obedire voci Præcursoris D. Joannis, suamque pœnitentiam in mortis horam relegabunt, nil proderit, quodcumque egerint. Idem iterum repetô, quodque secunda ratione, priore magis fortiori & convincente, probare contendo.

Ad obtinendam veram in quocunque statu sive sanitate, sive infirmitate, tempore vitæ seu in articulo mortis, conversionem, necessaria est gratia ex parte Dei, & cooperatio ex parte hominis. Pro conversione verò extraordinaria, qualis est hominis in malo obdurati, per profundas & robustas habitum fibras in malitia radicati, requiritur gratia extraordinaria, itémque cooperatio extraordinaria.

III.
Punctum.

De via autem & modo communi loquendo, nec ad miracula recurrendo, non est ulla assecuratio, quod peccator moribundus sit præditus gratiâ extraordinariâ, nec, quod sit capax cooperationis extraordinariæ. Ergo credere fas est, quod peccator horam mortis expectans non instituat legitimam sui conversionem. Ipsi videtis necessitatem consequentiæ. Vis nobis argumenti istius de-

R r

pendet